

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XI

SARAJEVO, 31.10. 2021.

BROJ / NUMBER: 25.1

Strukturne poslovne statistike – preliminarni rezultati Varijable i indikatori za preduzeća/poduzeća za 2021. godinu

Structural Business Statistics – preliminary results Variables and indicators of enterprises, 2021.

SPS istraživanjem za 2021. godinu obuhvaćeno je 20 827 aktivno preduzeće/poduzeće.

Od ukupnog broja preduzeća/poduzeća najveći broj odnosi se na preduzeća/poduzeća registrirana po KD BiH 2010 u području G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala i iznosi 6 841 ili 32,8 %. Na drugom mjestu je Preradivačka industrija sa 16,1 %, dok se na trećem mjestu nalaze preduzeća/poduzeća iz područja Stručnih, naučnih i tehničkih djelatnosti sa 12,3 % od ukupnog broja preduzeća/poduzeća obuhvaćenih ovim istraživanjem.

Struktura zaposlenih pokazuje da je najveći dio zaposlenih angažovan/angažiran u Industrijskim djelatnostima (područja B, C, D i E) i iznosi 39,1 %, zatim u Trgovini 26,8 %, Uslugama 27,2 % i Građevinarstvu 6,9 % od ukupnog broja zaposlenih.

Slična struktura je i kada se posmatra učešće djelatnosti u stvaranju dodane vrijednosti po troškovima proizvodnje, gdje Industrijske djelatnosti učestvuju sa 41,1 %, Trgovina sa 27,5 %, Usluge sa 25,6 % i Građevinarstvo sa 5,8 %.

Najveće učešće u ukupnom prometu imaju preduzeća/poduzeća iz Trgovine sa 49,0 %, na drugom mjestu je Preradivačka industrija sa 25,2 %, dok su na trećem mjestu preduzeća/poduzeća iz područja Proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija sa 6,1 %.

SBS survey for 2021. covered 20 827 active enterprises.

Of the total number of enterprises, the largest number refers to enterprises registered in field of G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, KD BiH 2010 and was 6 841 or 32,8 %. The second is Manufacturing industry with 16,1 %, while the enterprises from Professional, scientific and technical activities was on third place with 12,3 % of the total number of enterprises covered by this survey.

Employment structure shows that the largest part of persons employed were engaged in the Industrial activities (Sections B, C, D and E), that means 39,1 %, then 26,8 % in Trade, Services 27,2 % and Construction 6,9 % of the total number of employees.

Similar structure is when we observe share of activities in creating of value added by factor costs, where the Industrial activities had a share of 41,1 %, Trade 27,5 %, Services 25,6 % and Construction 5,8 %.

The largest share has enterprises from Trade with 49,0 %, the second is the Manufacturing industry with 25,2 %, while the third are the enterprises in the field of Electricity, gas, steam and air conditioning supply with 6,1 % of total turnover.

Tabela 1. OSNOVNE STRUKTURNO POSLOVNE VARIJABLE PREMA PODRUČJU KD BiH 2010 PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2021.

Table 1. BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES ACCORDING TO KD BiH 2010 SECTION OF ENTERPRISE, 2021

KD BiH 2010 Područja djelatnosti	Broj preduzeća/ poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih lica/osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet, 000 KM <i>Turnover, 000 BAM</i>	Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika, 000 KM <i>Value added at factor cost, 000 BAM</i>	Troškovi zaposlenika, 000 KM <i>Personnel costs, 000 BAM</i>	NACE Rev. 2 Section of Activity
Ukupno obuhvaćene djelatnosti	20.827	325.570	52.263.109	13.318.647	6.229.067	Total of covered activities
B: Vađenje ruda i kamena	121	12.029	527.786	334.554	319.904	<i>Mining and quarrying</i>
C: Prerađivačka industrija	3.344	98.131	13.176.599	3.933.437	1.712.567	<i>Manufacturing</i>
D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	151	8.576	3.170.006	922.077	350.522	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
E: Snabdijevanje vodom, uklanjanje voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	216	8.539	787.754	285.250	191.024	<i>Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
F: Građevinarstvo	1.512	22.338	2.432.469	769.845	377.324	<i>Construction</i>
G: Trgovina veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	6.841	87.161	25.633.260	3.661.549	1.466.245	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
H: Prijevoz i skladištenje	1.381	20.957	1.800.943	759.852	410.249	<i>Transportation and storage</i>
I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	914	8.057	360.367	170.604	97.299	<i>Accommodation and food service activities</i>
J: Informacije i komunikacije	1.015	18.535	1.845.024	1.130.785	588.698	<i>Information and communication</i>
L: Poslovanje nekretninama	898	3.003	328.632	151.470	52.017	<i>Real estate activities</i>
M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2.569	13.358	1.135.190	512.894	280.786	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	873	11.983	452.865	301.553	196.786	<i>Administrative and support activities</i>
P: Obrazovanje	387	3.192	102.265	73.358	49.093	<i>Education</i>
Q: Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite	209	2.908	182.731	109.763	52.678	<i>Human health and social work activities</i>
R: Umjetnost, zabava i rekreacija	131	5.500	267.798	171.081	62.114	<i>Arts, entertainment and</i>
S: Ostale uslužne djelatnosti	265	1.303	59.420	30.576	21.761	<i>Other service activities</i>

Tabela 2. OSNOVNE STRUKTURNO POSLOVNE VARIJABLE PREMA VELIČINI PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2021.

Table 2. BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES ACCORDING TO SIZE OF ENTERPRISE, 2021

Veličina prema broju zaposlenih lica/osoba	Broj preduzeća/ poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih lica/osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet, 000 KM <i>Turnover, 000 BAM</i>	Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika, 000 KM <i>Value added at factor cost, 000 BAM</i>	Troškovi zaposlenika, 000 KM <i>Personnel costs, 000 BAM</i>	<i>Size by number of persons employed</i>
Ukupno	20.827	325.570	52.263.109	13.318.647	6.229.067	Total
0-49 zaposlenih	19.794	121.747	19.597.497	4.347.413	1.946.253	0-49 employees
50-249 zaposlenih	858	86.578	14.192.307	3.515.523	1.643.340	50-249 employees
250+ zaposlenih	175	117.245	18.473.305	5.455.711	2.639.474	250+ employees

Tabela 3. OSNOVNI STRUKTURNO POSLOVNI INDIKATORI PREMA VELIČINI PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2021.

Table 3. BASIC STRUCTURAL BUSINESS INDICATORS ACCORDING TO SIZE OF ENTERPRISE, 2021

Veličina prema broju zaposlenih lica/osoba	Promet po zaposlenom licu/osobi (KM) <i>Turnover per person employed BAM</i>	Dodana vrijednost po zaposlenom licu/osobi, KM <i>Value added per person employed, BAM</i>	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%) <i>Percent of Value added on PV (%)</i>	Troškovi rada po zaposleniku (KM) <i>Labour cost per employee (BAM)</i>	Profitabilnost <i>Profitability</i>	<i>Size by number of persons employed</i>
Ukupno	160.528	40.909	45,3	19.137	13,6	Total
0-49 zaposlenih	160.969	35.709	44,4	15.990	12,3	0-49 employees
50-249 zaposlenih	163.925	40.605	40,9	18.987	13,2	50-249 employees
250+ zaposlenih	157.562	46.533	49,5	22.514	15,2	250+ employees

Tabela 4. OSNOVNI STRUKTURNO POSLOVNI INDIKATORI PREMA PODRUČJU KD BiH 2010 PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2021.

Table 4. BASIC STRUCTURAL BUSINESS INDICATORS ACCORDING TO THE KD BiH 2010 SECTION OF ENTERPRISE, 2021

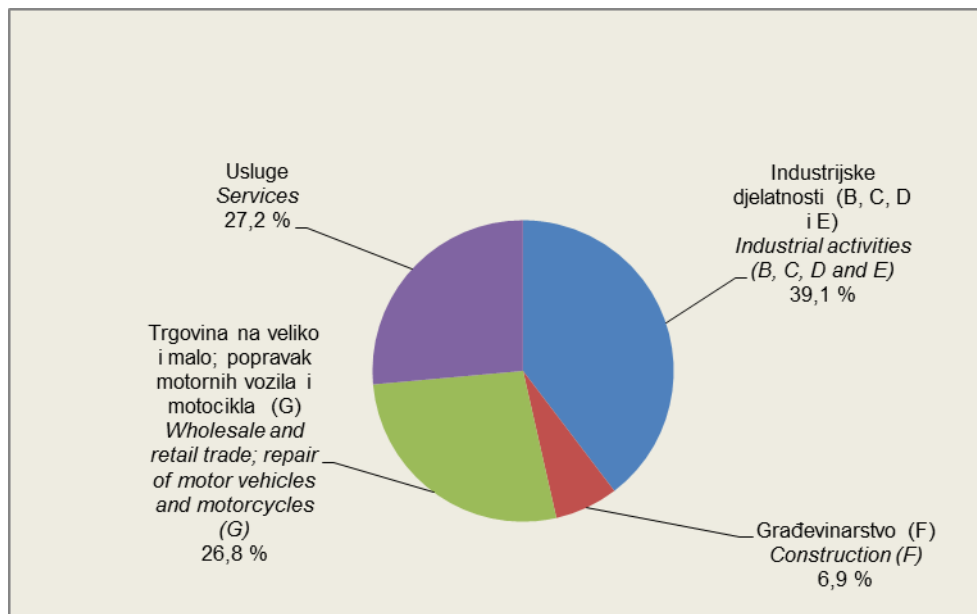
KD BiH 2010 Područja djelatnosti	Promet po zaposlenom licu/osobi (KM) <i>Turnover per person employed BAM</i>	Dodana vrijednost po zaposlenom licu/osobi, KM <i>Value added per person employed, BAM</i>	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%) <i>Percent of Value added on PV (%)</i>	Troškovi rada po zaposleniku (KM) <i>Labour cost per employee (BAM)</i>	Profitabilnost <i>Profitability</i>	NACE Rev. 2 Section of Activity
Ukupno obuhvaćene djelatnosti	160.528	40.909	45,3	19.137	13,6	Total of covered activities
B Vađenje ruda i kamena	43.876	27.812	63,0	26.594	2,8	Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	134.276	40.084	32,0	17.456	16,9	Manufacturing
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	369.637	107.518	53,7	40.872	18,0	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	92.254	33.406	46,7	22.371	12,0	Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	108.894	34.463	33,1	16.897	16,1	Construction
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	294.091	42.009	64,1	16.824	8,6	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	85.935	36.258	43,4	19.579	19,4	Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	44.727	21.175	47,9	12.081	20,3	Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	99.543	61.008	63,9	31.780	29,4	Information and communication
L Poslovanje nekretninama	109.435	50.440	55,0	17.322	30,3	Real estate activities
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	84.982	38.396	51,9	21.022	20,4	Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	37.792	25.165	65,0	16.425	23,1	Administrative and support service activities
P Obrazovanje	32.038	22.982	66,2	15.404	23,7	Education
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	62.837	37.745	58,8	18.115	31,2	Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	48.690	31.106	63,6	11.294	40,7	Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	45.602	23.466	61,9	16.701	14,8	Other service activities

Tabela 5. UČEŠĆE OSNOVNIH STRUKTURNO POSLOVNIH VARIJABLI PO PODRUČJIMA KD BiH 2010, 2021.
 Table 5. SHARE OF BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES ACCORDING TO KD BiH 2010 SECTIONS, 2021

	Broj preduzeća / poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih lica/osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika <i>Value added at factor cost</i>	
Ukupno obuhvaćene djelatnosti	100,0	100,0	100,0	100,0	Total of covered activities
B: Vađenje ruda i kamena	0,6	3,7	1,0	2,5	Mining and quarrying B:
C: Prerađivačka industrija	16,1	30,1	25,2	29,5	Manufacturing C:
D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0,7	2,6	6,1	6,9	Electricity, gas, steam and air conditioning supply D:
E: Snabdijevanje vodom, uklanjanje voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1,0	2,6	1,5	2,1	Water supply, sewerage, waste management and remediation activities E:
F: Građevinarstvo	7,3	6,9	4,7	5,8	Construction F:
G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	32,8	26,8	49,0	27,5	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles G:
H: Prijevoz i skladištenje	6,6	6,4	3,4	5,7	Transportation and storage H:
I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	4,4	2,5	0,7	1,3	Accommodation and food service activities I:
J: Informacije i komunikacije	4,9	5,7	3,5	8,5	Information and communication J:
L: Poslovanje nekretninama	4,3	0,9	0,6	1,1	Real estate activities L:
M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	12,3	4,1	2,2	3,9	Professional, scientific and technical activities M:
N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4,2	3,7	0,9	2,3	Administrative and support activities N:
P: Obrazovanje	1,9	1,0	0,2	0,6	Education P:
Q: Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite	1,0	0,9	0,3	0,8	Human health and social work activities Q:
R: Umjetnost, zabava i rekreacija	0,6	1,7	0,5	1,3	Arts, entertainment and recreation R:
S: Ostale uslužne djelatnosti	1,3	0,4	0,1	0,2	Other service activities S:

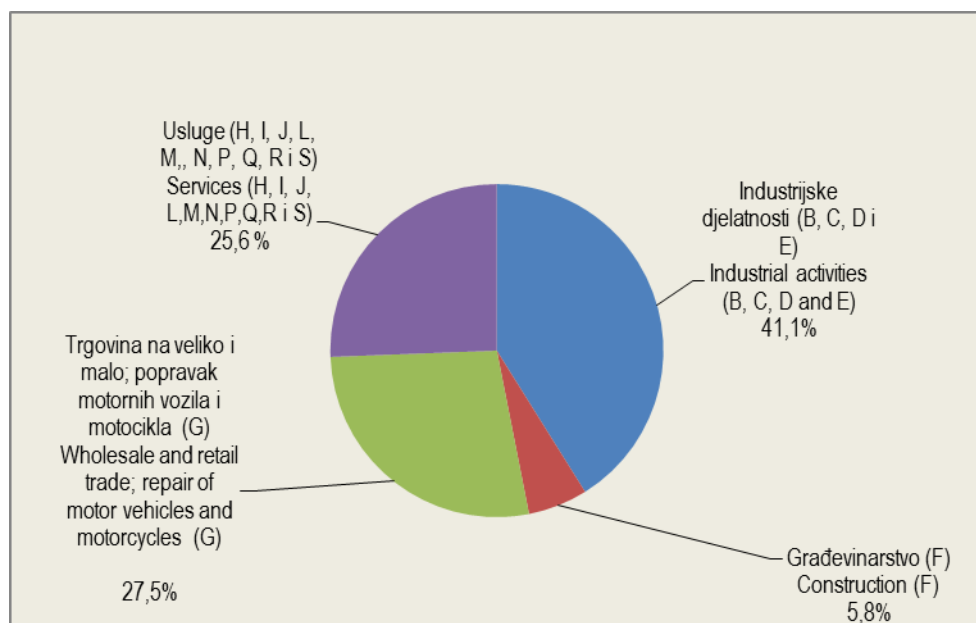
Grafikon 1. Struktura broja zaposlenih u ukupno posmatranim djelatnostima, 2021

Chart 1. Structure of number of persons employed in total of observation activities, 2021

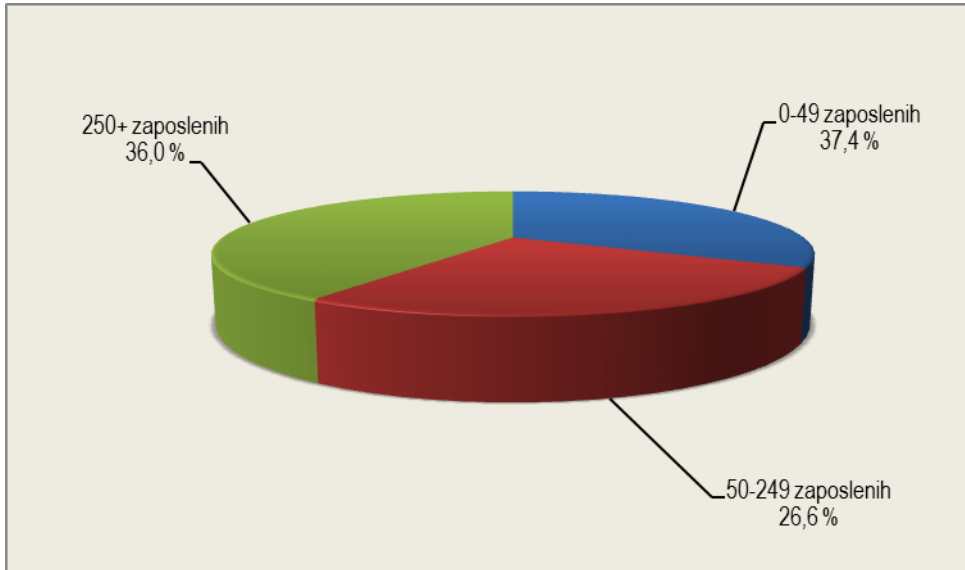
Grafikon 2. Struktura dodane vrijednosti po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika u ukupno posmatranim djelatnostima, 2021

Chart 2. Structure of value added at factor cost in total of observation activities, 2021

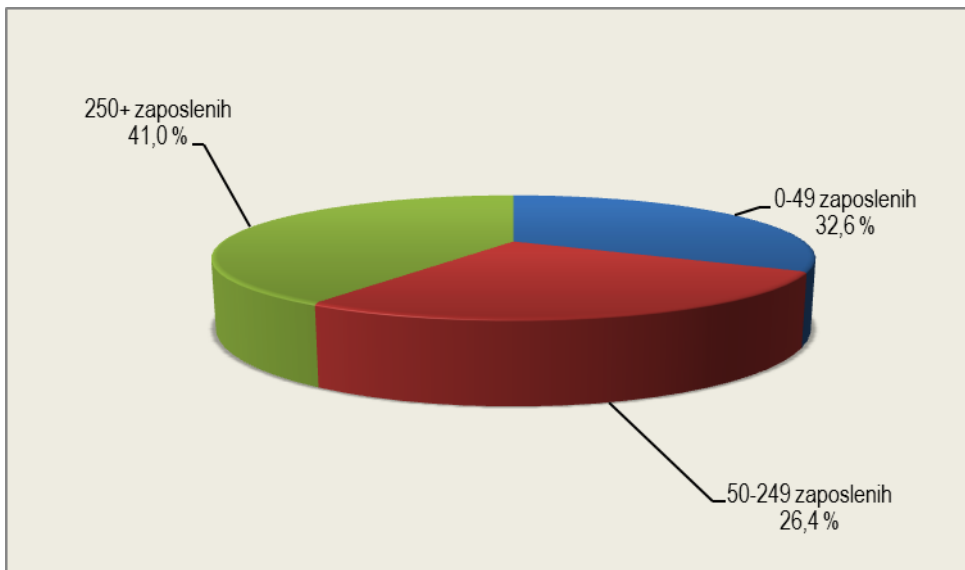
Grafikon 3. Struktura broja zaposlenih prema veličini preduzeća/poduzeća, 2021

Chart 3. Structure of number of persons employed by size of enterprise, 2021

Grafikon 4. Struktura dodane vrijednosti prema veličini preduzeća/poduzeća, 2020

Chart 4. Structure of value added at factor cost by size of enterprise, 2020

STRUKTURNE POSLOVNE STATISTIKE

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci za kompilaciju SPS varijabli i indikatora su prikupljeni statističkim istraživanjem „Godišnje strukturno poslovno statističko istraživanje za preduzeća/poduzeća“.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine" br.63/03 i 9/09). Metodologija istraživanja se temelji na uredbi Vijeća o strukturno poslovnim statistikama EU regulativa br. 2019/2152 i Uredbom za implementaciju br. 2020/1197.

Od 2021. kao referentne godine Strukturne poslovne statistike u F BiH se proizvode u skladu sa zahtjevima nove EU regulative za poslovne statistike.

Cilj istraživanja

Podaci prikupljeni istraživanjima strukturnih poslovnih statistika koriste se za analizu strukture poslovnih subjekata po djelatnostima (vrijednost proizvodnje, dodana vrijednost, zaposlenost itd.), analizu faktora korištenih u procesu proizvodnje (broj zaposlenih, sredstva zaposlenih, investicije itd.), analizu nacionalnog i regionalnog razvoja. Također, podaci strukturnih poslovnih statistika predstavljaju značajne inpute za obračun pondera za izračun indeksa u kratkoročnim statistikama.

Jedinice posmatranja

Podaci objavljeni u ovom saopćenju se odnose na preduzeće/poduzeće kao jedinicu posmatranja.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćena aktivna preduzeća/poduzeća iz Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku FBiH. SPS istraživanjem se prikupljaju podaci za preduzeća/poduzeća sa više od 20 zaposlenih, dok se za preduzeća/poduzeća sa manje od 20 zaposlenih koriste raspoloživi statistički podaci.

Obuhvaćena su aktivna preduzeća/poduzeća koja su, prema glavnoj djelatnosti, registrovana u slijedećim područjima djelatnosti: B – Vađenje ruda i kamena, C – Prerađivačka industrija, D – Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša, F - Građevinarstvo, G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugošiteljstvo), J- Informacije i komunikacije, L – Poslovanje nekretninama M-Stručne, naučne i tehničke djelatnosti, N- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti oblasti, P - Obrazovanje, Q-Djelatnost zdravstvene i socijalne zaštite, R - Umjetnost, zabava i rekreacija i S- Ostale uslužne djelatnosti.

Poduzetnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

STRUCTURAL BUSINESS STATISTICS

NOTES ON METHODOLOGY

Source and methods of data collection

Data for the compilation of SBS variables and indicators are collected by statistical survey "Annual structural business statistical survey for the enterprises."

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of BiH. ("Official Gazette FBiH" No. 63/03 and 9/09). The methodology is based on the Council Regulation on Structural Business Statistics of EU Regulation No 2019/2152 and implementing Regulation No 2020/1197.

From 2021 as a reference year, Structural Business Statistics in F BiH are produced in accordance with the requirements of the new EU Regulation for Business Statistics.

The aim of survey

Data collected through Structural Business surveys are used for analysis of the structure of business entities by activity (production value, value-added, employment etc.), analysis of factors used in the production process (number of persons employed, compensation of employees, investments etc.), analysis of national and regional development. In addition, Structural Business Statistics data are used for calculation of the index in short-term statistics.

Observation units

Data published in this first release refer to the enterprise as a observation unit.

Coverage

The survey covered active enterprises from Statistical Business Register (SBR) which kept by the Institute for Statistics of F BiH. The survey was used for enterprises with 20 or more persons employed, while for enterprises with less than 20 persons employed we use available statistical data.

Covered active enterprises, which are classified by main activity in the following Sections: B- Mining and Quarrying, C – Manufacturing, D - Electricity, gas, steam and air conditioning supply, E - Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, F – Construction, G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, H - Transportation and storage, I - Accommodation and food service activities, J- Information and communication, L – Real estate activities, M- Professional, scientific and technical activities, N - Administrative and support service activities, P-Education, Q- Human health and social work activities, R - Arts, entertainment and recreation and S-Other service activities.

Entrepreneurs are not covered.

Klasifikacije

Za provođenje istraživanja strukturnih poslovnih statistika korištena je Klasifikaciji djelatnosti - KD BiH 2010 (EU NACE-Rev 2), prema kojoj se i objavljuju podaci.

Određeni SPS pokazatelji prikazuju se i po grupama proizvoda na bazi KPPD BiH 2010 (EU CPA 2008).

Definicije varijabli

Broj preduzeća/poduzeća

Broj preduzeća/poduzeća obuhvaća sva preduzeća/poduzeća koja se bave tržišnom proizvodnjom i koja su registrirana u statističkom poslovnom registru u populaciju koja je predmet posmatranja. Ovaj broj se koriguje za greške, posebno greške okvira uzorka. Uključuju se samo aktivne jedinice, preduzeća/poduzeća koja su ostvarila promet ili imaju zaposlene u bilo kom vremenskom periodu tokom/tijekom referentne godine. Isključuju se sve privremeno neaktivne (uspavane) ili stvarno neaktivne jedinice.

Broj zaposlenih lica/osoba

Broj zaposlenih lica/osoba definiše se kao ukupan broj lica/osoba koje rade u jedinici posmatranja (uključujući vlasnike koji rade, partnere koji redovno rade u jedinici, i neplaćene članove porodice koji redovno rade u jedinici), kao i lica/osobe koje rade izvan jedinice kojoj pripadaju i koja ih plaća (npr. trgovački predstavnici, dostavljači, timovi za popravke i održavanje). Podatak uključuje lica/osoblje odsutno kraće vremensko razdoblje (npr. bolovanje, plaćeno odsustvo ili vanredno odsustvo), i također lica/osoblje u štrajku, ali ne lica/osoblje odsutno na neodređeni period. Također se uključuju radnici sa skraćenim radnim vremenom koji se takvim smatraju i koji su na platnom spisku, kao i sezonski radnici, pripravnici i radnici koji rade kod kuće, a na platnom su spisku jedinice posmatranja. Kategorija neplaćeni članovi porodice/obitelji odnosi se na lica/osobe koje žive sa vlasnikom jedinice posmatranja i rade regularno za tu jedinicu, ali nemaju ugovor o radu i ne primaju fiksni iznos plaće za rad koji obavljaju.

Broj zaposlenih lica/osoba isključuje radnu snagu angažiranu putem agencija za zapošljavanje ili posredovanje u zapošljavanju.

Broj zaposlenika

Broj zaposlenika uključuje lica/osobe koje rade za poslodavca i koje imaju ugovor o radu i primaju naknadu u formi plaće, naknade, honorara, nagrada, plaćanja po komadu ili plaću u naturi.

Ova kategorija uključuje radnike sa skraćenim radnim vremenom, sezonske radnike, lica/osobe u štrajku ili na kratkoročnom odsustvu, ali isključuje lica/osobe na dugoročnom odsustvu. Broj zaposlenika ne uključuje volontere.

Classifications

Classification of Economic Activities – KD BiH 2010 was used for conducting Structural Business Statistics survey, which is in line with the EU NACE Rev. 2, according to which the data are published.

Certain SPS parameters are shown also by groups of products based on KPPD BH 2010 (EU CPA 2008).

Definitions of variables

Number of enterprises

A count of the number of market enterprises registered to the population concerned in the business register corrected for errors, in particular frame errors. Only active units which either had turnover or employment at any time during the reference period should be included. Dormant (temporarily inactive) and inactive units are excluded.

Number of persons employed

The number of persons employed is defined as the total number of persons who work in the observation unit (including working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers working regularly in the unit), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (e.g. sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams). It includes persons absent for a short period (e.g. sick leave, paid leave or special leave), and also those on strike, but not those absent for an indefinite period. It also includes part-time workers who are on the pay-roll, as well as seasonal workers, apprentices and home workers on the pay-roll. Unpaid family workers refer to persons who live with the proprietor of the unit and work regularly for the unit, but do not have a contract of service and do not receive a fixed sum for the work they perform.

The number of persons employed excludes manpower supplied to the unit by other enterprises.

Number of employees

The number of employees is defined as those persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.

The number of employees includes part-time workers, seasonal workers, and persons on strike or on short-term leave, but excludes those persons on long-term leave. The number of employees does not include voluntary workers.

Promet

Promet obuhvaća obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga od strane jedinice posmatranja trećim stranama tokom/tijekom referentnog perioda, bez PDV-a i sličnih odbitnih poreza. Isključeni su popusti pri prodaji, sniženja cijena, vrijednost vraćene robe, kao i subvencije dobijene od države, te ostali finansijski/financijski i vanredni/izvanredni prihodi.

Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika

Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika je bruto dohodak iz poslovnih aktivnosti nakon njegovog prilagođavanja za operativne subvencije i indirektna/neizravne poreze. Dodana vrijednost se izračunava iz ostvarenog prometa, plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi operativni dohodak, plus ili minus promjene na zalihama, minus nabavka dobara i usluga, minus drugi porezi na proizvode koji su vezani za promet ali nisu odbitni, minus carine i porezi vezani za proizvodnju. Carine i porezi vezani za proizvodnju su obavezna, nepovratna plaćanja, u kešu ili naturi koji su nametnuti od strane vlade, u vezi sa proizvodnjom i uvozom dobara i usluga, zapošljavanjem radne snage, vlasništvom ili upotrebom zemljišta, zgrada ili druge imovine korištenih u procesu proizvodnje, neovisno od količine ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga.

Troškovi zaposlenika

Troškovi zaposlenika su ukupne nadoknade, u kešu ili naturi, plaćene od strane poslodavca zaposleniku (redovitim ili privremenim zaposlenicima, kao i radnicima koji rade kod kuće) u zamjenu za izvršeni rad od strane zaposlenika tokom/tijekom referentnog razdoblja. Troškovi zaposlenika, također uključuju poreze i doprinose za socijalno osiguranje zadržane od strane jedinice, kao i obvezne i dobrovoljne doprinose na teret poslodavca. Uključene su nagrade, dopunske nagrade, trinaeste plaće (i slične dopunske nagrade), kao i plaćanja izvršena zaposlenicima u vezi sa otpuštanjem, smještajem, prijevozom, troškovima života i obiteljskim dodacima, provizijama, naknadama za dežure, prekovremenim i noćnim radom itd. Plaćanja za agencijske radnike nisu uključena u troškove zaposlenika.

Indikatori

Promet po zaposlenom licu/osobi dobija se djeljjenjem ukupno ostvarenog prometa sa ukupnim brojem zaposlenih lica/osoba.

Ovaj indikator izražava prodajnu sposobnost poslovnog subjekta određene djelatnosti.

Dodana vrijednost po zaposlenom licu/osobi dobija se djeljjenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupnim brojem zaposlenih lica/osoba. Ovaj indikator se koristi za mjerenje produktivnosti rada.

Učešće dodane vrijednosti u prometu dobija se djeljjenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupno ostvarenim prometom.

Troškovi rada po zaposleniku dobijaju se djeljjenjem ukupnih troškova rada sa brojem zaposlenika.

Ovaj indikator prikazuje prosječne troškove zaposlenika u nekoj djelatnosti.

Profitabilnost predstavlja procentualno učešće bruto poslovnog viška u prometu.

Turnover

Turnover comprises revenues calculated from sales of products, goods and services by the observation unit to third parties during the reference period, without VAT and similar deductible taxes. Sales discounts, price reductions, value of returned goods, as well as subsidies received from the state, other, financial and extraordinary incomes are excluded.

Value added at factor costs

Value added at factor cost is the gross income from operating activities after adjusting for operating subsidies and indirect taxes. It can be calculated from turnover, plus capitalised production, plus other operating income (including operating subsidies), plus or minus the changes in stocks, minus the purchases of goods and services, minus other taxes on products which are linked to turnover but not deductible, minus the duties and taxes linked to production. The duties and taxes linked to production are compulsory, unrequited payments, in cash or in kind which are levied by general government in respect of the production and importation of goods and services, the employment of labour, the ownership or use of land, buildings or other assets used in production irrespective of the quantity or the value of goods and services produced or sold.

Personnel costs

Personnel costs are defined as the total remuneration, in cash or in kind, payable by an employer to an employee (regular and temporary employees as well as home workers) in return for work done by the latter during the reference period. Personnel costs also include taxes and employees' social security contributions retained by the unit as well as the employer's compulsory and voluntary social contributions. Included are all gratuities, workplace and performance bonuses, ex gratis payments, thirteenth month pay (and similar fixed bonuses), payments made to employees in consideration of dismissal, lodging, transport, cost of living and family allowances, commissions, attendance fees, over-time, night work etc. Payments for agency workers are not included in personnel costs.

Indicators

Turnover per person employed is obtained by dividing the total turnover with a total number of persons employed.

This indicator expresses the ability of selling of business unit of specific activity.

Value added per person employed is obtained by dividing the total value added with a total number of persons employed. This indicator is used to measure productivity.

Percent of Value added on Turnover is obtained by dividing the total value added with the total turnover.

Labour cost per employee is obtained by dividing the total labour costs with number of employees.

This indicator shows the average costs of employees in certain activity.

Profitability represents the percentage of gross operating surplus in turnover.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorna osoba:
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Person responsible:
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Alma Čolpa i Aida Halilović
Prepared by: Alma Čolpa and Aida Halilović

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet